

Glas Gorenjske

Glasiło SZDL za Gorenjsko

Izdaja: OO SZDL / Direktor: Slavko Beznik / Ureja: Vredniški odbor / Odg. urednik: Miro Zakrajšek
Tel. uredništva 476/397 — Uprave 485 — Tek. račun pri Komunah: 486
Kranj št. 61-KB-1-Z-135 — Izhaja v ponedeljek in petek
Naročnina: letna 600, mes. 50 din

O socialnem zavarovanju zasebnih obrtnikov

Ustanovljeni bodo skladi za medsebojno pomoč

Zelja zasebnih obrtnikov, da se zanje uredi socialno zavarovanje, obstoji vrsto let. Kljub razpravam in pripravam se to vprašanje do nedavnega ni moglo uspešno rešiti. Splošno obvezno socialno zavarovanje v tem času še ne more biti izvedeno, čeprav bi bila to najbolj idealna rešitev.

Z Uredbo o ustanavljanju skladov za vzajemno pomoč samostojnih obrtnikov, ki jo je izdal Zvezni izvršni svet, je dana zakonita osnova, da se v okviru Obrtne zbornice reši to vprašanje. Obrtna zbornica je predložila OLO pravila s prošnjo, da odobri ustanovitev sklada. Republiški zavod za socialno zavarovanje je predložena pravila že odobrila.

Član sklada je lahko vsak samostojni obrtnik — član zbornice, če se prostovoljno prijavi, ne glede na starost. Predvideni so štiri zavarovalni razredi, in sicer s sledečimi osnovami — razredi:

I. a	din	15.000.—
I. b	din	12.000.—
II.	din	9.000.—
III.	din	7.000.—

dobe izplačano pogrebno zase in za svoje. Nadalje so zavarovani preskrbljeni za primer dela nezmožnosti, nesreče pri delu ali bolezni. Sklad predvideva podpore, da bo možno tudi starejšim obrtnikom zagotoviti osnovne prejemke za preživetje, v kolikor ne bodo imeli drugih možnosti in to tistim, ki se zaradi starosti in slabega gnotnega položaja ne bodo zavarovali.

Pokojnino bodo prejeli člani že po petletnem članstvu v skladu, če dosežejo 65 let starosti v višini 50% od zavarovane osnove. Ker je za 50% pokojnino potrebno 15 let članstva, se prizna obrtnikom, ki se bodo do 1. novembra prijavili 10 let v delovnem razmerju ali pa pri samostojnem izvrševanju obrti. Za vsako leto članstva nad 15 let se pokojnina poveča za 2%. Pokojnino pa dobijo vsi člani v višini 100%, če so dosegli starost 60 let in imajo 35 let članstva v skladu, sicer se pokojnina procentualno zniža; dalje tisti, ki postanejo nezmožni za delo zaradi nesreče pri delu in tisti, ki postanejo za delo nezmožni zaradi bolezni ali nesreče izven dela. Slednji le po 5 letih članstva.

čajo za socialno zavarovanje, od ugotovljenega dohodka pa se odšteje zavarovana osnova (12.000 din krat 12) itd., preostali del dohodka pa je osnova za izračun davka na dohodek. S tem predpisom daje naša skupnost veliko olajšavo delovnim obrtnikom, saj se bo tako davek na dohodek občutno zmanjšal. Obrtniku se tako priznava neobdavčen del njegovega zaslužka.

Nedvomno je, da se bo z ustanovitvijo sklada povečala dejavnost predvsem uslužnostne obrti, ki je v zadnjem času v vedno večjem padanju, kar neugodno vpliva na zadovoljevanje potreb prebivalstva.

Obrtna zbornica je sklicala sestanke članov, na katerih so bila pojasnjena pravila, pravice in dolžnosti članov itd. Zanimanje za vpis je veliko in je toliko prijav že skoraj zbranih, da je podana zakonita osnova za ustanovitev. Predvidevamo, da ima od 800 do 1000 obrtnikov v našem okraju pogoje, da se včlanijo v sklad in si tako uredijo socialne razmere. Ureditev lega vprašanja pa je začasna značaja. Obstoj osnutek zakona, o katerem se sicer še razpravlja, da bi se uvedlo obvezno socialno zavarovanje vseh obrtnikov. Ko bo to vprašanje rešeno, bomo verjetno prenesli sklade, ki se sedaj ustanovljajo, v okrilje državnega socialnega zavarovanja.

Na tej podlagi sprejema zavarovane hranarino za čas bolezni, podpore, za primer nezmožnosti dela ter osebno ali družinsko dolgoročno podporo oziroma pokojnino. Mesečni prispevek znaša 25% od zavarovane osnove in sicer 9% za zdravstveno zavarovanje, 15,5% za osebne in družinske pokojnine in 0,5% za upravne stroške. Ker se z ustanovitvijo sklada rešuje predvsem socialno vprašanje v primeru bolezni in starosti, je omogočeno, da bodo socialno šibki obrtniki in starejši zavarovani že z mesečnim prispevkom 1750 din.

Pravice članov so vsklajene s prispevki, vendar so tolikšne, da že po dveh mesecih članstva rešujejo osnovni problem iz zdravstvenega zavarovanja. V primeru bolezni imajo člani in njihovi svojci pravico do ambulantnega zdravljenja, po potrebi uporabo specialistov, zdravila, bolnišnico in kliniko, zdravljenje v zdraviliščih in potrebne prevoze. V smrtnih primerih

Z ustanovitvijo sklada bomo lahko prešli k še bolj realnim davčnim prijavam in realni odmeri davka na dohodek. Zavarovanim obrtnikom se po uredbi o dohodnih prizna kot različna postavka prispevek, ki ga vpla-

ZIRI — ZIBELKA ČIPKARSTVA IN GORSKIH ČEVLJEV
V torek, 23. oktobra bo v Ziri občinski praznik, s katerim bodo Zirovci počastili žrtve, ki jih je od njih terjalo krvavo obdobje borbe za svobodo. Da bi dali prazniku čim svečanější poudarek, so se Zirovci pripravili nanj z vso požrtvovalnostjo. V spored praznovanja so vključili tudi odkritje dveh spominskih plošč borbem, padlim v NOB

S SEJE ZVEZE ŠPORTNIH IN TELESNO VZGOJNIH DRUŠTEV OBČINE KRANJ

Prihodnje leto stadion tudi v Kranju

Pred dnevi je bila pod predsedstvom Franceta Potiška v prostorih ObLO Kranj četrti redna seja Zveze športnih in telesno vzgojnih društev kranjske občine. Udeleženci so živahno posegali v razpravo o najaktualnejših športnih zadevah. Ugotovili so, da bi bil za športne prireditve v Kranju potreben centralni stadion, kjer bi lahko dobile svoj prostor vse športne organizacije in šole. Zamisel o gradnji tega pomembnega športnega objekta je že stara. Ze več let je preteklo od tedaj, ko je ing. Blovdek pregledal teren in napravil osnutek načrta za bodoči stadion ob cesti na Rupo pri letnem kinu. Ta prostor so splanirali že v letu 1953—1954. Zveza športnih in telesno-vzgojnih društev je skupno s športnim društvom »Triglav« začeto delo nadaljevala. Zveza bo skrbela predvsem za zagotovitev finančnih sredstev pri ObLO, skrb za gradnjo samo pa je prevzel »Triglav«. Nadalje se bo Zveza obrnila za pomoč na Jugoslovansko armado, da bodo z njenimi stroji opravili še nadaljnja zemeljska dela. V prihodnjem letu bo navezala stike z organizacijo LMS, da bo ta poslala na gradilišče mladinsko delovno brigado.

Vzporedno s stadionom bodo gradili tudi osrednje strelišče za Gorenjsko, in to na prostoru, kjer je bila letos proslava 20-letnica stavke. Za stadion predvidevajo, da bo dograjen do kon-

ca prihodnjega leta. Ne seji so razpravljali še o dograditvi stadiona v Stražišču, ki ga uporabljata tamkajšnje društvo »Svoboda« in Avto-moto društvo Kranj.

Da bi imela Zveza športnih in telesno vzgojnih društev občine Kranj, boljši pregled nad društvi, ki so vanjo včlanjena, so člani upravnega odbora sklenili obiskovati njihove zbornice oziroma seje in jim pomagati pri delu. Sprejetih je bilo še več pomembnih sklepov.

Carman

Na Kofce bo vodila avtomobilska cesta

Na občinskem ljudskem odboru v Tržiču so odborniki te dni razpravljali o planu investicij v gozdarstvu. Sredstva, določena iz privatnega sektorja, so za leto 1957 nižja kot letos in prejšnja leta, zato je ObLO upraviceno zainteresiran, da se ta sredstva v bodoče ne bodo še bolj zniževala. O tem, koliko jih bodo uporabili za posamezna gozdna pota na področju občine, bo sklepala občinska gozdarska komisija.

Plan gozdarskih investicij iz državnega sektorja predvideva gradnjo gozdne ceste Poljubelj — Košutnek — Medvodje — Jelendol. V prihodnjem letu bodo zgradili del ceste od Ankeleta mimo Blejca proti Kofcam, v naslednjih štirih letih pa postopoma še preostali del. Potrebna sredstva so že določena v okrajnem planu gozdno-gospodarskih investicij.

Tako bo Tržič v štirih oziroma petih letih dobil novo krožno cesto od Podljubelja preko najlepših planinskih predelov do Jelendola, ki je že povezan s Tržičem. Z novo cesto bo omogočeno izkoriščanje prostranih gozdnih predelov na tem področju. Mesto bo z novo cesto pridobilo tudi v turističnem pogledu, saj se bo izletniki lahko z avtomobilom pripeljali na Kofce in sosednje planine.

J. V.

Skupen gostinski sklad v Tržiču

Gostišča družbenega sektorja v Tržiču so svoje lastne investicijske sklade združila v skupen sklad gostincev, ki ga upravlja poseben upravni odbor. Ustanovljen je bil te dni. Predsednik upravnega odbora je tov. Bojan Plahuta, blagajnik pa tov. Franko Vika. Ta upravni odbor bo dedeljeval sredstva za gostinsko investicije in interesenti naj v bodoče naslavljajo prošnje za ta sredstva nanj.

VREMENSKA NAPOVED

ZA ČAS OD 22. 10. DO 28. 10.
V prvi polovici tedna suho in lepo, ampak hladno vreme. V drugi polovici tedna poslabšanje vremena, pogoste padavine, v višjih legah sneg.

BLEJSKA RAZGLEDNICA
Ob nedeljah je na Bledu še kar živahno, sicer pa tudi na blejskih cestah leži jesensko listje

NAS RAZGOVOR

„Tovariš! - Prestopek!“

V sak dan ga vidimo na cestnem križišču vrh Jelenovega klana v Kranju. Ob lepem vremenu v sivkasto modri uniformi s snežnima belimi narokavniki. Ko dežuje, nosi pelerinco, vendar vsak že od daleč spozna Lojzeta Semoliča, prometnega miličnika.

Dostikrat gre marsikdo mimo njega, morda z na zunaj komaj zaznavnim posmeškom, ki razkriva podcenjevalni odnos nekaterih do miličniškega poklica, ki pa je brez dvoma odgovoren, zahteven in tudi naporen. Dostikrat sicer zgleda sila enostaven. — Pa ni tako!

»Kar zamislite si,« je dejal Lojze, »ko se morate pripraviti s kakim vintjenim voznikom—»furnanom«. — Zadnjič se mi je primerilo, da sem moral ustaviti takega voz-

NA KRIZIŠČU

Napačni ali neprevidni in objestni vozniki sledi opozorilo — če je prekršek hušji, pa je treba seči v denarnico in odšteti nekaj kovačev...

to ceneje, kot če jih kliče sodnik za prekrške.«
»Koliko časa pa opravljate ta posej, Lojze?«
»Ze devet let!«
»In vam je všeč?«
»Seveda. Se lepše pa bi bilo, če bi bili vozniki vprežnih vozil in kolesarji — no, pa tudi pešci — vsaj malo bolj disciplinirani.«
V tistem ko sva govorila, je neki kolesar prav na ovinku nepravilno prehitel motorista.
Rezek pisk Lojzetove piščalke je hipoma opozoril neprevidnega kolesarja na prestopek. Hkrati je to pomenilo tudi konec najinega kratkega razgovora, kajti Lojze je vzel iz žepa beležnico in zapisal ime in priimek nediscipliniranega kolesarja.
Tako minevajo pravzaprav Lojzetu dnevi...
I. A.

PRIPRAVE ZA PROSLAVO DNEVA ZDRUŽENIH NARODOV

V kranjskem okraju se živahno pripravljajo na proslavo Dneva Združenih narodov — 24. oktober. Priprave vodi Okrajni odbor Socialistične zveze. Proslave bodo domala po vseh krajih na Gorenjskem in po vseh šolah. Predvidevajo, da bo na Gorenjskem v tem okviru preko 700 prireditev. Da bi bile le-te čim bolj pripravljene, je Okrajni odbor SZDL izdal za to priložnost poseben referat. Razen tega bodo na proslavah predvajali filme o dejavnosti Organizacije Združenih narodov, predvsem na socialno-humanitarnem področju.

V sredo, 24. oktobra ob 20. uri bo v kino dvorani »Storžič« v Kranju osrednja proslava. Na proslavi bo govoril o vlogi in pomenu Združenih narodov član sekretariata Okrajnega odbora SZDL Slavko Beznik. Razen tega pa je orkester Svobode iz Kranja pripravil za to priložnost krajši glasbeni spored.

PRVA GOZDARSKA PROIZVAJALNA ZVEZA V DRŽAVI

RADOVLJICA, 20. oktobra.
Danes dopoldne je bil v Radovljici ustanovni občni zbor prve gozdarske proizvajalne zveze ne le v Sloveniji, marveč v vsej državi.

Naloga te proizvajalne zveze, ki je ustanovljena za triglavsko gozdno gospodarstvo v območja bivšega radovljiškega okraja, bo skrb za nego in razvoj gozdov, nadalje za gradnjo gozdnih komunikacij in eksploatacijo gozdov.

Današnjemu občnemu zboru je pristvoval tudi predsednik Okrajne združne zveze Kranj Tone Hafnar.

OB OBLETNICI ROJSTVA IN SMRTI SIMONA JENKA

Za Prešernom je Jenko naš prvi lirik, ki je z nenavadno pristrčnostjo in iskrenostjo v pesniški obliki izražal svoja čustva o ljubezni in o domovini. Rojen je bil 27. oktobra 1835 na Podreči pri Mavčičah na Sorskem polju. Osnovno šolo je obiskoval najprej v Smedniku, nato pa tri leta v Kranju. Gimnazijo je študiral v Novem mestu in v Ljubljani, visoko šolo pa na Dunaju. Po raznih zaposlitvah se je naposled, že ves bolan, nastanil v Kranju, kjer je opravljal službo pri odvetniku Prevcu.

Prav v dobi njegovega bivanja v Kranju je izšla njegova pesniška zbirka »Pesmi«. — Se-le enaintridesetletni pesnik je zbolel za jetiko in kot petintridesetletnik 18. oktobra 1869 umrl v Wendlingovi hiši (današnja Pot na kolodvor štev. 1). Pokopani so ga na starem kranjskem pokopališču v bližini gomile, v kateri je že dvajset let počivalo ranjeno Prešernovo srce.

Pri pesniškem ustvarjanju sta bila Jenku vzornika Prešeren in Heine. Posebno Heine je vplival nanj s svojo satirično ostopo v mnogih političnih pesmih. Pozneje, ko je postal Jenko enovit človek, kot pesnik in kot značajen mož, je njegova pesem ubrala popolnoma lastna pota. Rahlo naslonjen na milino ljudske pesmi in v srcu poln slovanskega rodoljubja je ustvaril nepozabne »Obujenke«, »O-braze«, »Trojno gorje«, »Slovenska zgodovina«, »Adrijansko morje«, »Pobratimija«, »Samo«, »Naprej« in druge, ki bodo živele v Slovincih trajno, kajti navdihnili jih je iskreno čustvo in resnično rodoljubje.

V tisti dobi nepriznanemu, v tegobah umrlemu pesniku, je Josip Stritar položil na grob pesem, ki končuje takole:

»Zorna pač skoraj pomlad zasije deželí slovenski,
Tvoje ga srca tedaj spoinjene bodo željé!«

Tudi na Gorenjskem kmetijsko-gospodarske šole

Od nedelje na ponedeljek

Kmetijske zadruge in aktivni mladih zadrúžnikov naj nudijo pomoč pri delu — Predvidoma se bo pričel pouk v novembru

Obvezno 8-letno šolanje je pomenilo prvi ukrep za odpravo nepismenosti in razširitev splošnega obzorstja mladih ljudi. Še pred dvema leti so statistični podatki beležili 20% nepismenosti na Gorenjskem. Kljub vsemu prizadevanju s stanjem še vedno ne moremo biti zadovoljni. Po drugi strani pa imamo mladino na vasi, ki je dokončala le 4 razrede osnovne šole. Vzrok temu je predvsem škodljivo mišljenje, da mladim ljudem, ki ostajajo doma na posestvih, ni potrebna posebna izobrazba. Nekateri mladi ljudje delajo zato le tako kot vidijo starejše, ne da bi svoje delo izpopolnjevali z novjšimi pridobitvami.

Zaradi pomanjkanja delovne sile večina posestnikov čaka le na to, da čimprej mine doba obveznega šolanja in da otroke obdržijo doma. Neizkušeno mladih ljudi, ki so brez strokovnega znanja, vpliva na to, da kmetička proizvodnja tako počasi raste, da še vedno veliko vložena dela ustvarja majhno proizvodnjo.

Razni tečajji, ki so bili organizirani v zadnjem času po vaseh, so bili sicer bolj ali manj dobro obiskani. Vendar se je taka oblika izobraževanja mladine že preživela. Razni splošni predmeti, onostransko in pedagoško slabo podana predavanja so mladino krnila zanimanje.

Nova oblika, ki naj bi kmetički mladini razširila obzorstje, so kmetijsko gospodarske šole. Le-te so novost le za Gorenjsko, kajti po drugih krajih so take šole obstajale že prej.

Šole bodo predvidoma ustanovljene

v krajih, kjer je največ kmetičke mladine. Razumljivo so pred nami še razne začetne težave, pri reševanju katerih bodo morali pomagati tudi aktivni mladih zadrúžnikov in kmetijske zadruge. Okrajni svet za šoitstvo je poskrbel, da bodo te šole pričele že v novembru. Poučevalo se bo predvsem tisto, s čemer je mladina posebnih krajev, glede na geografski položaj, neposredno povezana. Tako bo Bohinj dal prav gotovo največji poudarek živinorejji itd. Okrajna zadrúžna zveza v Kranju bo poskrbeala, da bodo predavali res dobri strokovnjaki, od katerih se bo mladina marsikaj naučila. Razen teoretičnega pouka, ki bo trajal okoli 5 mesecev, pa se bodo mladi kmetovalci od spomladi, nekaj mesecev, seznanjali tudi s praktičnim delom. Prve šole bodo predvidoma ustanovljene v krajih: Mavčiče, Zabnica, Preddvor, Duplje, Cerklje, Bohinjska Bistrica, Srednja vas, Hotavljje, Zelezniki, Ziri, Ovisše; morda tudi v Ribnem, Poljanah, Begunjah in drugod.

ZASEDANJE DELAVSKEGA SVETA V TOVARNI »ELAN«
TARIFNI IN PREMIJSKI PRAVILNIK BO TREBA IZPOLNITI

Begunje, 20. oktobra.
Predčerašnjim je bilo v tovarni »Elan« zasedanje delavskega sveta, ki se ga je udeležil tudi predsednik republiškega odbora sindikata lesnih delavcev tovarniš Gabrovšek. Tovarna ima od sedaj 11 štipendistov, delavski svet pa je na predlog upravnega odbora sklenil, da bodo razpisali še 7 štipendij. Tako bo izplačevalo podjetje za štipendije 68.000 dinarjev mesečno.

Ker bodo nabavili iz Nemčije nekaj strojev, so sklenili, da bodo poslali na prakso v inozemstvo dva člana kolektiva, vendar se zaradi slabo pripravljenih predlogov o praktikanthi niso mogli zediniti. Za racionalizacijo pri izdelovanju raket je delavski svet odobril, da se tovarišu Zupanu in tovarišu Mencingerju za izboljšanje delovnega postopka pri izdelovanju robnikov, podeli po 50.000 dinarjev nagrade.

Veliko so razpravljali o pomanjkljivosti tarifnega in premijskega pravilnika. Ker se je delovna sila v zadnjem času povečala za nad 100%, pravilnika nista več realna in bo treba sestaviti nove dopolnilne predloge. Podjetje je v 9 mesecih doseglo proizvodnjo 100%, pri čemer pa je bilo realiziranega le 75%; dobiček pa je znašal 95%. Predvidevajo, da se bo v zadnjem četrtletju proizvodnja še nekoliko dvignila. Ker se osnovna sredstva še vedno povečujejo, je delavski svet sklenil, da bodo 100.000 dinarjev stroškov krili iz plačnega sklada. 28.500.000 dinarjev za nova osnovna sredstva pa bo podjetje dobilo kredita. Pri razpravah o investicijah so ugotovili, da zaradi nekaterih zadržkov v zvezi s potrditvijo elaborata ne bodo pravočasno zaključili planiranih del. To bo slabo vplivalo na letošnji plan in prav tako na plan v letu 1957, zato so sklenili, da bodo kotel za 736.000 dinarjev kupili iz presežka plačnega sklada.

R. C.

TRŽNI PREGLED

ZIVILSKI TRG V KRANJU

Na živilskem trgu v Kranju je pretekli petek prevladovalo sadje, zlasti jabolka: zgodnja po 20, zim. pa od 25 do 30 dinarjev za kg. Moramo reči, da so bila vsa jabolka zelo kakovostna. Grozdje pa je bilo po 45 dinarjev za kg.

Tudi prvi kostanj so prinesli na trg in sicer po 30 dinarjev liter. Precej gospodinji pa se je nagneto okoli branjevke, ki je imela košaro lepih gob — jurčkov, toda po 250 din za kg!

Tokrat lahko zopet zabeležimo porast cene čebule, saj so jo nekatere branjevke prodajale že kar po 100 dinarjev za kg, medtem ko se cena endiviji ni spremenila in je še vedno 40 dinarjev. Tudi piščanci so bili v petek naprodaj: petelinčki po 200 dn, putke pa po 350 dinarjev za komad...

V KAMNIKU

Na sobotnem živilskem trgu v Kamniku so bile cene v glavnem nespremenjene. Spet je bilo dovolj zelja po 20 din kilogram (zadnjič je bila po pomoti navedena cena 50 din, kar pa velja za kisló zelje). Prvič je letos na trgu dovolj peteršilja z gladko koreniko in korenja z debelo koreniko. Domači vrtnarji ga prodajajo po 40 dinarjev z zelenjem, brez zelenja pa po 50 din kg. Endivija se je pocenila. Zelo lepo in košato so prodajali po 40 din za kg. Ves oktober ni bilo naprodaj nití ene gobe, kar se do zdaj,

kar ljudje pomnijo še ni zgodilo. Včasih so jih prinašali cele koše, zdaj pa jih sploh ni več.

V SKOFJI LOKI

Na loškem trgu je bila v soboto precej velika izbira. Najdražja je bila vsekakor čebula, ki ji je cena v dobrih treh tednih poskočila od 40 — na 100 dinarjev. Le na eni stojnici je bila za 5 dinarjev cenejša. Fižol (prtilična sorta) so prodajale branjevke po 80 dinarjev, lanskega pa po 70 dinarjev. Krompir si lahko kupil po 10 in 12 dinarjev, mleko po 25 dinarjev liter, jajca po 22 dinarjev komad, sir za štruklje pa po 72 dinarjev kg, torej ceneje kot v mlekanah. Cena zelja se je gibala od 18 do 20 din, en kilogram rdeče pese je stal 25 dinarjev, kilogram korenja 30 dinarjev in cvečtače 40 dinarjev. Zeleni paradizniki so bili po 30, dozoreli po 45 dinarjev. Tudi kostanj je bil naprodaj po 30 dinarjev, orehi pa po 70 dinarjev liter. Zelo veliko je bilo endivije in to lepe — po 40 dinarjev. Domače grozdje so prodajale okoličanke po 45 dinarjev kilogram, na vsaki stojnici pa je bilo naprodaj dovolj jabolk in hrušok od 20 do 25 dinarjev. Liter pšenice za kure je stal 50 dinarjev in liter ovsa 30 dinarjev. Petelinčki so bili po 230 in 250 dinarjev. Nazadnje je vredno omeniti še repo. Za eno so zahtevale prodajalke 4 dinarje, kar seveda ni posebno poceni.

VRTEC »TUGO VIDMAR« ZA SOLOOBVEZNE OTROKE ZAPRT Posvet staršev

Kranj, 21. oktobra.
Danes dopoldne je bil v zgornji dvorani Sindikalnega doma v Kranju sestanek tistih staršev, katerih soloobvezni otroci so bili doslej med njihovim delovnim časom v vrtcu »Tugo Vidmar«. Zaradi novih pojavov otroške paralize je bila namreč izdana odločba, da smejo biti odslej v tej ustanovi samo predšolski otroci, medtem ko je ostalih 70 otrok moralo vrtec zapustiti.

Zaposleni starši so se znašli v neprijetnem položaju. Kaj zdaj? Ali naj otroci ostanejo doma brez varstva ali pa naj eden od roditeljev za ta čas pušti službo? Starši so na sestanku zahtevali, da je zadevo treba rešiti v prvih dneh prihodnjega tedna in omogočiti otrokom tudi tečno, dobro in ceneno hrano. Predlagali so, naj se telovadba na osnovni šoli v Kranju za nekaj časa ukine, v obeh garderobah pa naj se uredi dnevno zavetišče za te otroke.

zaskrbljeni pred iraškimi namerami in jih pripisujejo zahodnim spletakom. V dokaz navajajo, da so se iraške čete koncentrirale na jordanski meji že nekaj tednov poprej, preden je prišlo do prvega iraškega napada. Neka tuja agencija pa je objavila načrt zasedbe jordanskega ozemlja, po katerem naj bi se iraške čete nastanile le v Vzhodnem Jordanu, se pravi precej daleč od iraške meje, toda tam, kjer tečejo važni naftovodi. (9). Te enote, opremljene s sodobnim ameriškim in britanskim orožjem, bi bile tudi pri roki, če bi bilo treba zatreti morebitno vstavo v Jordanu.

ZDA in Velika Britanija sta odobrili vkorakanje iraških čet na jordansko ozemlje, svojemu iraškemu zavezniku, ki hodi zdaj zanje po kostanj v Jerjavico, pa zatrjujeta, da ta premik čet ni naperjen proti njemu. Protikom pa potemtakem? V arabskih krogih so že dali odgovor na to vprašanje, potrjuje ga pa tudi vsa, sicer rafinirana vendarle očita diplomatska aktivnost Zahoda, zlasti Velike Britanije na Blížnjem Vzhodu. Ni treba posebej poudarjati, da je to dokaj nevarna tvegana igra, da to pomeni dolivanje olja na ogenj sporov Blížnjega Vzhoda. Britanska diplomacija se je nekaj odlikovala s trezno razsodnostjo, zdaj pa se, kot vse kaže, loteva dvomljivih in skrajnih korakov, da bi rešila potapljujočo ladjo kopnečega »imperialnega« ugleda: Razumneje pa bi bilo za določevalce diplomatske linije na Blížnjem Vzhodu iz britanskega Foreign Office-a, če bi upoštevali pregovor, da pameten mlinar nikoli ne pije vode nad mlinskim kolesom.

MARTIN TOMAZIČ

LJUDJE IN DOGODKI

Nevarna igra na Blížnjem Vzhodu

Varnostni svet ZN se te dni že drugič sestaja. Na dnevnem redu je spet problem Blížnjega Vzhoda, toda tokrat gledan iz drugega zornega kota. Pred zbranimi delegati leži mapa z dokumenti o arabsko-iraškem sporu.

Nedavni napad iraških čet na obmejno postojanko Jordana pri Kalkilji, tam, kjer se je jordansko ozemlje najgloblje zajedlo v iraško in ga le kakih 15 km loči od Sredozemskega morja, je bil eden najhujših izgredivov in sicer že s krvjo pisani osemletni zgodovini iraško-arabskih odnosov. Izraelci so v »maščevalni akciji« uporabili topove, tanke in letala, ubili kakih 50 jordanskih vojakov in tako spremenili ves izgrediv v »malovojno na vročem puščavskem pesku. Če se spomnimo nekaterih operativskih vojn v Latinski Ameriki, ki so terjale le nekaj človeških žrtev, potem lahko ocenimo vso resnost nedavnega incidenta na meji med Izraelom in Jordanom.

Včasih so pri takih izgredivih vračali krivdo drug na drugega, medtem ko zdaj Izrael ne skriva več svoje odgovornosti in izdaja uradna sporočila, v katerih skorajda z zadovoljstvom ugotavlja »uspeh« akcije. In to navzlic temu, da je Varnostni svet ZN nedavno obsodil izizvalne iraške akcije proti arabskim sosedom.

Toda če bi šlo zgolj za tradicionalno strupeno sovraštvo med Zidi in Arab-

ci, bi bilo lažje začetí reševati medsebojni spor, ki se vleče od leta 1948, ko je z odlokom ZN nastala na palestinskem ozemlju iraška država in je skoraj milijon Arabcev zbežalo pred židovskimi naseljenci. Ti arabski begunci in njihovo bedno življenje v sosednjih državah pomenijo resen gospodarski pomen za te, že tako revno arabske dežele, istočasno pa so tudi globoko vsajena kal mrznje in stalni politični vzrok za nadaljevanje sovražnosti in nepopustljivost arabskega stališča do židovske države.

Položaj na Blížnjem Vzhodu je tembolj zamotan, ker so vmes vpieteni interesi velikih sil. Arabska enotnost je trn v očesu nekaterim zahodnim silam, zlasti zdaj, ko uživa Egipt podporo ostalih arabskih držav v sueškem sporu. Zahodu je doslej uspelo odcepiti iz te arabske družine le najsevernejšo deželo — Irak. Vključili so jo v zahodnjaški bagdadski pakt in jo izkoriščajo kot orodje razдора med ostalimi arabskimi deželami. Na drugi strani pa je močna skupina treh arabskih držav, — Egipt, Saudska Arabija in Sirija — ki se z vsemi silami zavzemajo za enotnost arabskega sveta, za neodvisnost od tujih vplivov in za svoboden lastni razvoj. Vmes pa sta dve arabski državi — Libanon in Jordan, — ki se sicer vedno bolj približujeta temu arabskemu bloku, toda še vedno omahujeta na pol poti. Boj za ti dve deželi, zlasti za Jordan, je zdaj

boj za premoč med obema vplivoma na občutljivem področju Blížnjega Vzhoda. Za Anglo-amerikance je izid tega dvoboja zelo važen, saj je to področje najbogatejše s petrolejem na svetu in vsebuje nič manj kot 60% svetovnih rezerv dragocene črnolaste tekočine.

V Jordanu so predvideli volitve za pravkar minulo nedeljo. Vsi znaki kažejo, da bo stranka Baat — ta zastopa politiko neodvisnosti in zblíževanja z ostalimi »svobodnimi« arabskimi državami — odnesla krepko zmago nad protibritanskimi elementi. Odkar so iz Jordana izgnali Glubb-pašo, angleškega oficirja in poveljnika slovitve Arabske legije, ki jo opremljajo Britanci, je začel nekaj prevladujoči britanski vpliv počasi plahneti. Jordanske množice so se uprle vključitvi v bagdadski pakt in celo nekajkrat prisilile vlado, da je morala odstopiti.

In tu se zdaj pojavlja vloga Izraela in Iraka. Izrael je uprizoril nekaj nevarnih izgredivov na Jordanski meji. Irak pa s pogodbo iz leta 1947 lahko priskoči na pomoč Jordanu, tako da njegove čete vkorakajo na jordansko ozemlje in ga zaščitijo pred iraškimi napadi. Kaj bi njihova prisotnost pomenila prav v trenutku, ko se proarabske sile v Jordanu pripravljajo, da bi na demokratični način, na volitvah dobile večino in oblast v svoje roke, si ni težko predstavljati.

V južnih arabskih prestolnicah so

VARŠAVA je te dni v ospredju zanimanje svetovne javnosti. Plenum poljske delavske partije je sprejel Gomulko, Spichalskega, Kliszko in Loga-Sowynskega za člane Centralnega komiteja; poljski tisk prinaša obširne življenjepise teh voditeljev in poudarja, da so zadnja leta vsi preživeli v zaporih. Gomulka je v soboto več kot dve uri govoril na seji plenuma in kritično ocenil napake poslednjih let, poznanjske dogodke in trenutni položaj v državi.

Posročilih očitvecev je bil Gomulkin govor »miren, preteljiv in stvaren«. Prvič po dolgem času je ves CK z enodušnim plaskanjem pozdravil govor enega svojih članov.

Medtem, ko je zasedal poljski CK, so delavci tovarne avtomobilov v varšavskem predmestju Zerani sprejeli resolucijo, v kateri so zahtevali takojšnjo pravico do samoupravljanja, socialistično demokracijo in neodvisnost Poljske. Poljski časniki objavljajo vrsto pisem in resolucij s podobno vsebino z raznih zborovanj. Moskovska »Pravda« pa je pisanje nekaterih časnikov na Poljskem ostro obsodila.

Ze v petek je zasedanje plenuma prekinil prihod sovjetske delegacije. Hruščev je baje predlagal, naj pride ves Politbiro na razgovore v Moskvo, vendar so Poljaki to odklonili, češ da imajo preveč dela. Kakor poročajo posebni dopisniki beogradske »Politike«, se je iz zanesljivih virov izvedelo, da je Hruščev pozval poljske voditelje, naj zadržijo sedanji proces demokratizacije na Poljskem.

Plenum CK je v nadaljevanju zasedanja sprejel resolucijo, v kateri se soglasno izreka za nadaljnjo demokratizacijo in krepitev neodvisnosti države.

BULGANIN JE POSLAL NOVO PISMO EISEHOWERJU, v katerem poudarja, da je sedanji položaj v svetu, ko še vedno traja tekmava atomskem oboroževanju, nezdržljiv s težnjo po razorožitvi in utrditvi svetovnega mira. Izrazil je pripravljenost Sovjetske zveze, da z Združenimi državami Amerike takoj sklene sporazum o prenehanju atomskih poskusov.

BOLGARSKO mesto Varna, ki so ga pred nekaj leti krstili na ime Stalin, bo spet dobilo nazaj svoje ime — tako je sklenila bolgarska narodna skupščina.

KRATKO TODA ZANIMIVO

URADNO POROČILO O STANJU OTROŠKE PARALIZE V KRANJSKEM OKRAJU

V oktobru smo do danes prejeli od Infekcijske klinike 11 novih prijav poliomyelitisa v kranjskem okraju in sicer v občinah: Jesenice — 1 primer, Kranj — 6 primerov (1 umrl), Radovljica — 2 primera, Skofja Loka 1 primer, Zelezniki 1 primer.

Okrajni higijenski zavod v Kranju

12 MILLJONOV ZA NOVO AVTOBUSNO POSTAJA V LOKI

V Skofji Loki so začeli graditi novo, moderno avtobusno postajo na prostoru med Pošto in trgovskim podjetjem »Loka«. Delo je prevzelo domače gradbeno podjetje »Tehnika«.

Gradnja bo potekala postopoma. Letos bodo skušali spraviti stavbo pod streho, če bo le dopuščalo vreme. Prihodnje leto pa nameravajo dokončati najprej upravno poslopje avtobusnega podjetja »Transturist« in urediti v istozgradi tudi restavracijo. Nato bodo zgradili zraven še peron.

Nekaj sredstev za uresničitev predvidenih načrtov bo dalo podjetje »Transturist«, Občinski ljudski odbor pa bo za to namene prispelval 12 milijonov dinarjev.

J. O.

PROMETNA NESREČA ZARADI VINJENOSTI

V soboto, 20. oktobra ob 16.45. uri se na cesti Marsala Tita na Jesenicah pripetila prometna nesreča. Motorist Andrej Svajger je vozil v smeri Jesenice—Javornik s hitrostjo 30 km na uro in se zaletel v kolesarja Jožeta Bizjaka, ki se je peljal proti Javorniku pravilno po desni strani. Ob trčenju sta obadva padla. Kolesar si je nalomil ključnico, medtem ko se motorist iz sovožati niso poškodovani. Krivec Andrej Svajger je bil vinjen, razen tega pa motornega kolesa ne bi smel voziti, ker še ni opravil potrebne izpita.

J.

DELEGACIJA CK KP MADŽARSKÉ NA BLEDU

Kranj, 21. oktobra.
Danes dopoldne je obiskala Gorenjsko delegacija Centralnega komiteja Komunistične partije Madžarske. Gostje so se ustavili na Bledu, se tam nekaj časa zadržali, nato pa so se odpeljali v Bohinj.

Šport in telesna vzgoja šport in telesna vzgoja šport

Z delovnega posveta gorenjskih društev „Partizan“

Nogomet

Preteklo nedeljo so se zbrali v Kranju predsedniki, tajniki in načelniki gorenjskih društev „Partizan“. 72 delegatov je obravnavalo obsežno problematiko dela, razvoja in obstoja svojih društev.

Tajnik OZ Dušan Feldin je podal obširno in izčrpno poročilo o sklepih nedavnega zborovanja okrajnih funkcionarjev, katerega je organizirala republiška zveza v Kranjski gori. Najživahnejše odobravanje je žel kranjskogorski sklep, da se del dohodkov od najrazličnejših veselice vključijo pri ljudskih odborih v posebne stalne sklade za napredek telesne vzgoje in športa. Prav tako naj bi se posebej obdavčile alkoholne pijače. Udeleženci so toplo pozdravili tudi ustanavljanje družbenih skladov za vzdrževanje telesnovzgojnih domov in naprav. Vsi ljudski odbori naj bi zagotovili vsaj minimalna sredstva za normalno vzdrževanje obstoječih objektov, če že spričo trenutnih gospodarskih težav ne morejo poskrbeti za izboljšave in novogradnje. Z domovi in igrišči naj bi se vedno upravljali le njihovi neposredni koristniki in lastniki, ne pa kak družbeni organ, ki nima s telesno vzgojo direktne zveze. V nasprotnem primeru bi lahko prišlo do motenj, ki bi se poslabšale že itak težko stanje.

Načelnik OZ Dominik Bizjak je poročal o napredku društev, pa tudi o napakah. Zlasti je grajal nedisciplino nekaterih članov in celo vodnikov na okrajnem zletu. Poudaril je, da je glavni smoter dela v „Partizanu“, vzgoja članstva, ne pa doseganje kvalitete za vsako ceno. OZ je priredila v tem letu niz okrajnih prvenstev. Društva Jesenice, Javornik, Podnart, Škofja Loka, Stražišče, Bohinjska Bistrica, Žiri, Tržič in Gorje so umela svoje javne nastope, meseca junija pa je bil v Kranju okrajni zlet. Ob teh priložnostih je bilo razvitih pet društvenih praporov. Ob dvajsetletnici tekstilnega štrajka pa je bila v Kranju tudi okrajna telovadna akademija, ki je dokaj dobro uspela. Gorenjska društva so poslala v republiške tečaje 45 udeležencev, kjer prednjači „Partizan“ Stražišče s 11 tečajniki. OZ je priredila tudi desetdnevni vaditeljski tečaj v Stražišču, kjer je od 33 udeležencev 7 uspešno opravilo vaditeljski izpit. Na pomladanskih društvenih krosih je sodelovalo 1200 pripadnikov itd.

SVETOV IN KOMISIJ ZA TELESNO VZGOJO NI CUTITI

Sveti oziroma komisije za telesno vzgojo in šport so bili marsikje ustanovljeni le formalno, brez sleherne odgovornosti. Ljudski odbori se niso dovolj potrudili, da bi v te organe vključili najzaslužnejše telesnovzgojne delavce, ki poznajo stanje in potrebe krajevnih organizacij. Le taki člani svetov bi lahko ljudskim odborom pravilno signalizirali in tolažili dogajanja v krajevnih društvih. Vse kaže, da je telesna vzgoja nekaterim ljudskim odborom, pa tudi političnim organizacijam še vedno zadnja skrb. Razumljivo je, da sveti kot novostavovljeni organi še niso našli pravih oblik za svoje delo, čeprav jim je cilj jasen. Okrajni svet jim bo seveda moral kar najizdatneje pomagati s konkretnimi navodili. Le tako bo deio svetov v vsem okraju skladno ter zato tudi uspešnejše in le tako bodo lahko opravili svojo odgovorno družbeno nalogo. Vsekakor pa jim bodo morali ljudski odbori priznati vse zakonite pravice in jih pri delu bolj podpirati.

BODOČE DELO

Društva bodo letos izvedla še jesenske kroše in pionirsko tekmovalje v

SPORTNA DEJAVNOST SINDIKALNE PODRUŽNICE „PLAMEN“ KROPA

V sredo so bile v Kropi odbojkarške tekme in prehodni pokal, ki jih je priredila sindikalna podružnica „Plamen“ Kropa. Tekmovalci so posamezni obrat, ki so dosegli naslednje rezultate: UKO : »Partizan«, Kamna Gorica 2:0, »Plamen« : učenci 2:1, UKO : učenci 2:0, »Plamen« : »Partizan«, Kropa 2:0, UKO : »Plamen« 2:0. Zmagala je ekipa UKO in osvojila prehodni pokal.

Sedaj se pripravljajo na atletski mnogoboju. Pozimi pa bodo zopet priredili sankarske tekme.

Avto-moto društvo Podnart je usposobilo 18 novih voznikov. Za zaključek letošnje sezone so bili v sredo v Podnartu izpiti za šoferje amaterje. Po zaključnem tečaju se je prijaviło za izpite 23 kandidatov, od katerih je napravilo izpite 18 članov AMD Podnart in tako v dveh letih naučilo 70 novih šoferjev-amaterjev.

Posebno zaslužno za to delo ima član upravnega odbora AMD Podnart tovariš Ludvik Juvan, ki je tako požrtvovalno učil člane motoznanstva in praktične vožnje, za kar zasluži javno priznanje.

C. R.

telovadnem mnogoboju, nakar bodo od 15. decembra do 15. januarja društveni letni občni zbori. V prihodnjem letu bo od 15. do 25. januarja okrajni smučarski tečaj za vaditelje smučanja, po naknadno sestavljenem koledarju pa bodo okrajna prvenstva v istih panogah kot letos. Na četrti republiški zlet v Ljubljano bo poslal kranjski okraj 2500 nastopajočih. Poleti bodo prirejeni tudi vodniški tečaji za športne igre, atletiko in plavanje. Partizanska društva bodo z vsemi silami podprla delavske športne igre, ki se v našem okraju zadnji čas spet močno

oživljajo. Tudi z JLA bodo še bolj poglobila svoje sodelovanje.

Zaradi še vedne nevarnosti širjenja otroške paralize, bodo društva skrbela za kar najpopolnejšo higieno in v skladu s predpisi zdravstvenih organov do nadaljnjega še vedno opuščala vse večje napore mladine. Gobja bodo predvsem lahke vaje, igre in kratke izlete.

Delegati so se razšli s trdnim namenom, da izboljšajo delo v svojih društvih in da v njih vzbudijo duh pravega tovarištva, patriotizma, humanosti, zmrnosti in zdravstvene usmerjenosti. Prepričani smo, da bodo imeli pri svojih prizadevanjih vsaj nekaj uspeha in že to bo pomenilo nov napredek pri dvigu telesne kulture delovnega ljudstva.

Triglav : Slovan 4 : 0 (2 : 0)

Kranj, 21. oktobra.

Današnja Triglavova tekma je zopet navdušila kranjske prijatelje nogometa. Ze začetek je dal slutiti, da bo igra zelo živahna in učinkovita. Prve minute so potekle v menjajočih se napadih, vendar je Triglav kmalu za tem vzel igro v svoje roke in že v enajsti minuti dosegel vodstvo po Mihelčiču, ta pa je le tri minute kasneje povišal rezultat še na 2:0. Oba gola je Mihelčič dosegel z glavo na lepe predložke Brezarja I. Lepa igra je trajala še ves prvi polčas, ko so domači z dolgimi in nizkimi pasovi osvajali teren ter z lahkoto prihajali pred nasprotnikov kazenski prostor. Toda žoga ni več našla poti v mrežo.

V drugem polčasu je tempo nekoliko popustilo in so igralci Slovana uredili svoje vrste, tako da je bilo nekaj časa zelo nevarno, da bi domači prešli gol. Četrť ure pred koncem je Brezar I. dosegel krasen gol z direktnim udarcem s kakih 25 m točno pod prečko. Ta gol je zopet vlll moči domačemu moštvu, ki je zaigralo z veliko brzino in dve minuti kasneje dosegel četrti gol po Stularju II. Mihelčič je ostro streljal, žoga pa se je od Stularjeve noge odbila v desni zgornji kot.

Z današnjo zmago se je Triglav povrnil na prvo mesto Ljubljansko-primorske lige, ki ga bo po vsej verjetnosti odbrždal do konca jesenskega tekmovalja, saj sta mu preostali samo srečanja z Branikom iz Solkana in stražiško Mladostjo, kjer pa je vsekakor favorit.

Krim : Tržič 2 : 2 (1 : 1)

Ljubljana, 21. oktobra.

Borbena enajstovica tržičskih nogometašev je danes v Ljubljani v tekmi z vodčim Krimom z veliko težavo dosegla neodločen rezultat. Vsekakor je to za Tržičane velik uspeh, saj so se s tem rezultatom še bolj utrdili na tretjem mestu ljubljansko-primorske lige, obenem pa pomagali „Triglavu“ k osvojitvi prvega mesta v tem tekmovalju.

Igra se je pričela z ostrimi napadi Krimovcev, ki so na vsak način hoteli zagotoviti zmago že v prvih minutah. Eden takih napadov se je zaključil z učinkovitim golom, ki ga je dosegel Krimov napadalec Hočevnar. Tržič je takoj začel protinapad in kmalu za tem je Grubič na krasen predložek Elarja izenačil. Krimovci so ves čas oblegali gol Tržičanov, toda obramba je vse napade uspešno zavrnila. Do odmora se mreža ni več zatresla.

V drugem polčasu je imel še vedno iniciativo Krim in pričakovati je bilo, da bodo Tržičani vsak čas prijeli gol, čeprav so imeli v njem Struklja — najboljšega moža na igrišču. Tekma se je že nagibala h koncu, ko so Krimovci povečali rezultat na 2:1. Šele sedaj se je igra razživela in tržičskemu napadu je prišel na pomoč branilec Peternej, ki je sedem minut pred koncem dosegel izenačujoči gol. Sedaj so prevzeli pobudo Tržičani, vendar razen ene ni bilo ugodnejših priložnosti za doseg gola.

Kranjski planinci na prostovoljnem delu pod Storžičem

Storžič, 21. oktobra.

Danes je Planinsko društvo Kranj organiziralo prostovoljno delovno akcijo na Kališu pod Storžičem, kjer bodo zgradili nov planinski dom. Delu se je odzvalo 70 članov društva, ki so iz Mač pri Preddvoru nosili do Kališa pod Storžič nad 30 m³ desk in drugega gradbenega materiala. S pridnim delom so člani pripomogli k hitrejši gradnji, razen tega pa so društvu prihranili še več kot 30 tisoč dinarjev.

Načrt za novi planinski dom na Kališu datira že iz leta 1947. Planinsko društvo je takoj pričelo z gradnjo. Zemljišče so še isto leto splanirali in pripravili temelje, delno pa so dokončali tudi cesto, ki bo peljala iz Ka-

liša v smeri Sedla pod Storžičem. Zaradi pomanjkanja denarnih sredstev so gradnjo ustavili. Letos je društvo dobilo 500 tisoč dinarjev kredita in po devetih letih spet pričelo graditi svoj dom. Planinski dom na Kališu bo stal 1200 m visoko in bo tudi sodobno ter okusno urejen. Z njegovo dograditvijo bo Storžič dobil prepotrebno planinsko postojanko, s čimer bo ustrezno vsem ljubiteljem planin.

Carman

NASA NAJUSPEŠNEJŠA PLOVALKA Barbka Konelljeva in splitski trener »Barba Ciro« na plavalnem srečanju med Jugoslavijo in Romunijo predpretekli teden v Splitu

Odbojka

Kranj, 20. oktobra.

Včera dopoldne sta bili na igrišču Mladosti v Stražišču odigrani dve prvenstveni odbojkarški tekmi. Najprej sta se srečali moški ekipi — Prešeren II iz Radovljice in domačini. Domači so bili v očitni premoči in so zmagali z rezultatom 3:1.

Takoj nato sta prišli na igrišče domača ženska ekipa in ženska ekipa iz Vevč. Tekmo sta lagodno odigrali. Zmagala je ekipa iz Vevč z rezultatom 2:1. Nasprotniki so pokazali pripravljenost in požrtvovalnost.

Atletsko prvenstvo Kranja

Kranj, 20. oktobra.

Danes je bilo v Kranju atletsko prvenstvo, ki se ga je udeležilo okrog 50 tekmovalcev in tekmovalk, večinoma članov domačega atletskega kluba. Doseženi rezultati dokazujejo, da je v Kranju dosti talentiranih atletov, ki čakajo na strokovno roko, ki bi jih še bolj izpopolnila.

Tehnični rezultati:

Člani: 100 m — Zupan 12,0, 200 m Zupan 24,6, 1000 m Homan 2,54,0, krogla Kalan 11,78, disk Azman 34,32, daljina Zupan 602, višina Zupan 170.

Mladinci: 100 m — Končan 12,0, 200 m Vidmar 27,7, krogla Brglez 14,5, disk Brglez 32, 37, daljina Končan 595, višina Lozar 160.

Članice: 60 m — Kogoj 9,8, 200 m Koder 32,5, krogla Kogoj 6,73, daljina Kogoj 353, višina Kogoj 105.

Mladinke: 60 m — Stuhec 9,2, krogla Koder 7,69, daljina Stuhec 393, višina Stuhec 120.

Moto-dirke v Stražišču

Kranj, 21. oktobra.

Današnje dirke, na katerih je sodelovalo 29 tekmovalcev, si je ogledalo približno štiri in pol tisoč ljudi. Med številnimi gosti je bil tudi predsednik Avto-moto zveze Slovenije ing. Vekoslav Jakopič, med gledalci pa smo videli tudi našega znanega veterana »Letečega Kranjca« — Ludvika Stariča. Dirke so bile zelo dobro organizirane, tako da so potekale brez zastojev. Na teh dirkah pa so se že pokazali tudi prvi sadovi vzgojnega dela AMD Kranj, od katerega so na dirkah nastopili kar štirije popolnoma novi tekmovalci: Matevž Rozman, Milan Spendal, Franc Bajželj in Ivan Jama. Zlasti Rozman kaže že dokaj dobro znanje v dir-track vožnji, saj je v tretji vožnji kategorije 125 cm zasedel prvo mesto pred Petrom Njakom iz Ljubljane. Gledalce je tudi zelo navdušil že naš stari znanec Drago Regvart iz Hrvaške, ki je prišel na dirko s svojim kolegom Josip Klemenčičem.

Rezultati: I. Dir-track dirka: 125 cm: Peter Mrak (Lj.) 21 točk, Franc Bajželj (Kranj) 13 točk; 250 cm: Edo Čuden (Lj.) 19, Edo Delorenco (Lj.) 15; 350 cm: Čuden (Puch 250 cm) 21, Delorenco (Puch 250) 15, Mirko Bivic (Trbovlje) 7 točk; 500 cm — Japp: Drago Regvart (Hrv.) 21 točk, Josip Klemenčič (Hrv.) 15, Vinko Mrak (Lj.) 7 točk.

II. Handicap dirka: Čuden (Lj.) — 250 cm), Regvart (500-Japp), Mirko Bivic (350 cm).

III. Prikolice nad 500 cm: Ivan Ribič — Vera Trček (Lj.), Karel Ličen — Niko Matjaž (Kamnik).

DIR-TRACK

Stražiško dirkališče je najboljšje v državi — pravijo tekmovalci

TRI TOČKE ZA GORENJSKE KLUBE

Današnja nedelja je prinesla zopet presenetljiv rezultat. To je neodločena igra Tržičanov v Ljubljani. Triglav je, kot smo pričakovali, zabeležil visoko zmago nad Slovanom iz Ljubljane, medtem ko je Mladost prinesla iz Ljubljane kar sedem golov in se bo verjetno zopet znašla na repu lestvice.

Med Tržičani so se najbolj odlikovali vratar Strukelj, Peternej in Eler. Od gostov pa je bil dober ves napad in srednji branilec. Sodnik Perko je sodil dobro.

Grafičar : Mladost 7 : 1

Ljubljana, 21. oktobra.

Po presenetljivi zmagi nad ljubljanskim Krimom bi morda kdo pričakoval, da se bo Mladost tudi v Ljubljani vrnila kot zmagovalec. Toda Grafičarji se vračajo v staro formo in rezultat dokaj zgovorno pričča, da jih ne moremo podcenjevati.

Mladost je že v prvem polčasu kapitulirala. Njena obramba ni bila sposobna zadržati hitrih napadov domačinov, ki so z lahka dosegali gole in si tako že v prvem polčasu zagotovili zmago.

V drugem polčasu je bila Mladost nekoliko boljša, vendar je bila igra Grafičarjev še vedno prodornejša in učinkovitejša, saj so v tem delu igre dosegli še tri gole, Mladost pa je dosegla le enega. Za Mladost je bil uspešen Perkovič.

PARTIZAN NAKLO : BLED 3 : 2 (0 : 1)

Naklo, 21. oktobra.

V Naklem je bila danes odigrana tekma med domačim nogometnim klubom »Partizan« in nogometnim klubom »Bled« z Bleda. Končala se je z rezultatom 3:2 za Nakelčane, polčas 0:1. Ta tekma je bila v okviru Gorenjskega nogometnega prvenstva. Domačini so dosegli štiri točke, pred njimi sta samo še društvi na Jesenicah in v Skofji Loki.

PARTIZAN ŠKOFJA LOKA : JESENICE 2 : 1 (1 : 0)

Škofja Loka, 21. oktobra.

Danes je bila odigrana odločilna tekma Gorenjske nogometne podzveze za jesenskega prvaka. Končala se je z zaslužno zmago domačega moštva. Tekma je pokazala, da sta bila oba nasprotnika dobro pripravljena za to srečanje. Ze v začetku so domačini dosegli vodilni gol, ki pa zaradi sumljivega ofsajda ni bil priznan. Tekma se je nadaljevala v silovitem tempu, v katerem so prevladovali domačini in v 22. minuti dosegli gol po Jszbecu. V drugem polčasu so Ločani zopet začeli z napadi, vendar zaradi izredne smole niso realizirali nobenega gola. Jeseničani so v 60. minuti iz 11-metrovke dosegli izenačenje. Nato se je začela ognjevitva borba za zmago, iz katere so izšli domačini po lepem голу iz prostega strela po napadalcu Sobočanu.

Tekmi je prisostvovalo rekordno število gledalcev, ki so bodrili svoje igralce. S prikazano igro obeh moštev so bili zadovoljni. Igra je vodil sodnik Kraljič iz Kranja in je dovoljeval Jeseničanom nekoliko pregrobo igro.

Šah

SD KRANJ : SD KOPER 7 : 1

Postojna, 21. oktobra.

V kvalificiranem šahovskem dvoboju za vstop v II. zvezno ligo je danes v Postojni Kranj premagal SD Koper z rezultatom 7:1.

Rezultati: Cuderman : Omladič 1:0, Bavček : Zorman 1:0, Zihel : Zerjal 1:0, Hren : Klanjšek 1:0, Roblek : Erjavec 1:0, Pogačnik : Zorec 1/2:1/2, Misjak : Rinko 1/2:1/2, Bukovac : Strukelj 1:0.

Zadnji športni dogodki

ZVEZNA LIGA

BSK : HAJDUK 2:1
CRVENA ZVEZDA : DINAMO 1:0
ZAGREB : PARTIZAN 0:0
SARAJEVO : RADNICKI 2:2
LOKOMOTIVA : VARDAR 5:0
SPARTAK : BUDUCNOST 2:1
VOJVODINA : VELEŽ 6:0

CONSKA LIGA:

SPLIT : TREŠNJEVKA 5:3
SIBENIK : GRAFIČAR 7:0
METALAC : ODRED 3:1
ULJANIK : REKA 1:1
JADRAN : TURBINA 4:1
TEKSTILAC : LJUBLJANA 3:2

LJUBLJANSKO-PRIMORSKA LIGA:

IZOLA : ILIRIJA 5:0
KRIM : TRŽIČ 2:2
GRAFIČAR : MLADOST 7:1
NOVA GORICA : BRANIK 6:0
TRIGLAV : SLOVAN 4:0

Mali oglasi

Ugodno prodam novo kompletno sobno pohištvo. Naslov v oglašnem oddelku ali v Pekarni Cesta na Golnik, Kranj.

Najditelja zlatih očal, izgubljenih od Cerklje do kolodvora v Kranju, prosim proti dobri nagradi — din 1000, vrnit v gostilni Kern, Cerklje pri Kranju.

Novo kuhinjsko moderno kredenco prodam po ugodni ceni. Gostilna Kern, Cerklje pri Kranju.

Prodajam motorno kolo »Saks« 97ccm v vrednosti 43.000 din. — Naslov v upravi lista.

Poceni prodajam enostanovanjsko hišo s 780 m² zemlje okoli hiše. Sv. Neža 14, Križe.

Prodajam pomožni motorček s koicsom. Ogled pri Sulcer, Primskovo.

Prodajam 5000 kg krmilne pese. Naslov se dobi v KZ Bitnje.

Poceni prodajam radiosprejemnik in novo moško črno suktnjo. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodajam skoraj novo kompletno pohištvo za trgovino. Ponudbe oddati na upravo lista.

Službo dobi takoj električar s prakso od 2 do 5 let, perfektna strojepliska in stenografka z znanjem nemščine ter tehnik lesne stroke. Ponudbe je poslati Tovarni športnega orodja »Elan« Begunje na Gorenjskem.

Sprejememo dva pekovska pomočnika, nastop službe takoj »Delikatosa« Kranj.

Gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Torek 23. oktobra ob 16. uri — zaključna predstava za sindikat tovarne »Iskra« Kranj — Anton Tomaž Linhart »TA VESELI DAN ALI MATICEK SE ZENI«.

Cetrtek 25. oktobra ob 16. uri — red C — Anton Tomaž Linhart »TA VESELI DAN ALI MATICEK SE ZENI«.

Kino

KINO »STORŽIC« KRANJ
22. oktobra, avstrijski film »HANNERL« ob 16., 18. in 20. uri. V glavni vlogi Hannerl Matz, Paul Hörbiger.

Od 23. do 25. oktobra, ameriški film »NA RAZPOTJU« ob 16., 18. in 20. uri. V gl. vlogi Bette Davis, Paul Henreid.

KINO »TRIGLAV« PRIMSKOVO
23. oktobra, finski film »BELA KOSUTA« ob 19.30. uri.

KINO »SVOBODA« STRAZIŠČE
24. oktobra, ameriški barvni film »VELIKA NOČ CASANOVE«, ob 19.30. uri.

KINO NAKLO
22. oktobra, ameriški film »NA RAZPOTJU« ob 19.30. uri.

25. oktobra, ameriški barvni film »VELIKA NOČ CASANOVE« ob 19.30. uri.

KINO »RADIO« JESENICE
22. in 23. oktobra, ameriški film »TARZANOVA JEZA« ob 16., 18. in 20. uri.

24. in 25. oktobra, ameriška psihološka drama »BOJISČE«, ob 16., 18. in 20. uri.

KINO »PLAVZ« JESENICE
23. oktobra, češki film »DIVJA BARBARA« ob 18. in 20. uri.

25. oktobra, ameriški film »TARZANOVA JEZA« ob 18. in 20. uri.

KINO ZIROVNICA
24. oktobra, češki film »DIVJA BARBARA« ob 20. uri.

KINO DOVJE MOJSTRANA
24. oktobra, ameriški film »TARZANOVA JEZA« ob 20. uri.

KINO RADOVLJICA
23. in 24. oktobra, nemški zabavni film »LAZNI ADAM«. V torek ob 20. uri in v sredo ob 17.30. in 20. uri.

Gibanje prebivalstva

V KRANJU
Rodile so: Ivana Volčič, gospodinja, Reteče 21 — dečka, Marija Ažman, gospodinja, Naklo 6 — dečka, Antonija Arnež, natakarica, Preddvor 29 — dečka, Marija Perčič, gospodinja, Kranj, C. na Golnik 23 — deklico, Emilija Šaršanski, bolničarka, Kranj, Vodovodna 1 — deklico, Danijela Pačkan, nameščenka Naklo 70 — deklico, Julijana Staniša, trg. pomočnica, Regerča vas 35 — dečka, Marija Hafner, gospodinja, Zabnica 14 — dečka, Martina Bakovnik, tkalka, Visoko 50 — deklico, Tončka Jurajević, predalka, Mlaka 12 — deklico, Marija Ribnikar, trg. pomočnica, Sp. Duple 15 — deklico, Valerija Vučkovič, mag. pharm., Kranj, Tavčarjeva 28 — dečka, Pavla Urbanc, tkalka, Kranj, Strazišče 24 — dečka, Ljudmila Novak, gospodinja, Smartno 2 — deklico, Marjana Zeleznikar, gospodinja Sp. Brnki 40 — deklico, Marija Gorjanc, tkalka, Zg. Bitnje 63 — dečka, Ivana Dolenc, bolničarka, Golnik 46 — deklico, Marija Kolenc, kmečka delavka, Cerklje 96 — dečka.

Poročili so se: Venceslav Bogataj, strojni ključavničar, Kranj, Planina 3 in Martina Rutar, pletilja, Kranj, C. na Golnik 26; Alojzij Novinec, čevljar, Kranj, Primskovo 35 in Marija

Germ, tkalka Kranj, Stara cesta 8; Mihael Lukaneč, čevljar, Kokrjača 38 in Pavla Porenta, gumarka, Zg. Bela 25; Ludvik Vrhovnik, finomehanik, Senčur 213 in Ivana Pilar, tov. delavka, Senčur 172; Sejdija Metaj, pomožni delavec, Kranj, C. na Golnik in Jožefa Grčar, delavka Kranj, Klanc 1; Janez Potočnik, mehanik Senčur 263 in Antonija Stular, tov. delavka, Senčur 263; Anton Stefe, stroj. ključavničar, Senčur 95 in Jožefa Kepic, tov. delavka, Kranj, Gorenja Sava 46.

NA JESENICAH
Rodile so: Mileva Pješič, gospodinja z Jesenic — dečka, Sonja Kveder, uslužbenka z Jesenic — deklico, Margareta Bizjak, gosp. pomočnica s Hrušice — deklico, Ema Dernovšek, uslužbenka iz Anhovega — deklico, Bogomila Pangerc, delavka z Bleda-Rečice — dečka, Pavla Vrhovnik, tov. delavka z Jesenic — deklico, Ljudmila Feltrin, gospodinja iz Bukovega — deklico, Ljudmila Zupan, uslužbenka z Jesenic — deklico, Ljudmila Dragičević, delavka iz Bl. Dobrave — dečka, Milena Maček, tov. delavka iz Zg. Gorj — deklico, Marija Stare, delavka iz Polja — dečka, Johana Kos, gospodinja z Jesenic — deklico, Jožefa Zupanc, gospodinja z Jesenic — deklico.

Poročili so se: Karol Stanič, skladiščnik z Jesenic in Veronika Resnik, kuh. pomočnica z Jesenic, Staneta Bokala 4; Viktor Vihar, elektromonter iz Ljubljane, Murnikova 20 in Ladislava Dakskofler, gosp. pomočnica z Jesenic, C. Toneta Tomšiča 2.

V SKOFJI LOKI
Rojstva: Franciška Trobec iz Staniš, rodila sina Rudolfa.

Poročili so se: Ciril Pleško, uslužbenec iz Pušala 65 in Bernardka Krajinč, ind. delavka iz Stare Loke 87; Valentin Logonder, osebni upokojenec iz Dorfarjev 23 in Franciška Rovtar, ind. delavka z Jame 4; Janez Bogataj, žagar, stanujoč Sv. Duh 17 in Marija Klemenčič, ind. delavka iz Dorfarjev 11.

V TRZICU
Rojstva: Aljančič Bogdan, roj. 14. 10. 1956 na Lokl št. 29.

Poroče: Ovsenek Ivan, poljedelski delavec z Brezij pri Trzicu in Mohorko Jožefa, tovarniška delavka iz Trzica, Hlebčar Stanislav, kovač z Reten in Studen Franciška, tovarniška delavka iz Sebenj, Radon Franc, nameščenec iz Trzica in Kuhar Bogomira, nameščenka iz Križev, Krsnik Janez, delavec iz Leš in Mekuč Jožefa, delavka iz Kovorja, Šehovič Sadik, čevljarjski pomočnik iz Trzica in Mozečič Zora, tovarniška delavka iz Trzica, Paplar Anton, tovarniški delavec z Bistrice pri Trzicu in Janc Helena, tovarniška delavka iz Sebenj.

Objave
OBVESTILO
Obveščamo vse interesente, da bo dne 1. 11. 1956 t. j. na Dan mrtnih vozil izpraznil avtobusne postaje Kranj avtobus v Begunje in Drago in sleer ob 8. uri zjutraj, na grobove padlih in ustreljenih talcev.

Prijave sprejema občinski odbor ZB NOV Kranj do vključno 26. 10. 1956 vsak dan.

Občinski odbor ZB NOV Kranj.

Malomarno gospodarjenje v gostišču „Pod Joštom“

Ceprav si gospodarski organi, posebno še tržna inšpekcija in revizorji, prizadevajo, da bi izboljšali disciplino in evidenco v naših podjetjih, so še vedno med nami ljudje na odgovornih gospodarskih mestih, ki zlorabljajo zaupanje ljudstva. Med take lahko štejemo tudi M. G., bivšega poslovodjo gostišča »Pod Joštom« v Strazišču. V inventuri konec julija 1955 je bilo ugotovljeno za čas od začetka leta pri ne posebno velikem prometu nič manj kot 262.000 dinarjev primanjkljaja. Čeprav je ta številka poslovodjo opozorila, da se del blaga v gostišču »zgublja«, se ni potrudil, da bi stanje izboljšal. Konec novembra je pri ponovni inventuri narasel primanjkljaj še za 44.000 dinarjev.

G. v obratu ni poskrbel za potrebno materialno evidenco in se je vedno bolj vdajal alkoholu, zato ni čudno, da je gospodarstvo vedno bolj propadalo. Priče — natakarice — so izpovedale pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani, kjer se je moral G. te dni zagovarjati, da so v odsotnosti poslovodje lahko same jemale iz shrambe jestvine in pijačo. G. je za se in za svoje »pivske prijatelje« pri njih tudi pogosto jemal pijačo na kredit. Te zapitke so natakarice enostavno odračunale od dnevnih iztržkov, poslovodja pa ga je seveda potem »pozabil« poravnati. Ker je vdira v klet voda, kar bi lahko z majhno skrbnostjo preprečil, je bila uničena tudi večja količina vina.

Obtoženez je na obravnavi priznal vse očitane nerednosti in ni vedel navesti v svoj zagovor drugega, kot to, da so predpisi o evidenci, ki jih ni upošteval zanj »prekomplicirani«. Sodišče takega zagovora seveda ni moglo sprejeti, saj je obtoženez v gostinstvu

na odgovornih mestih že od 1952. leta. Za njegovo nevestnost ga je sodišče obsodilo na 5 mesecev zapora. Če bi ne bil doslej še neoporečen in bolehen bi bila mera še strožja, seveda pa G. odgovarja tudi za odškodnino in primanjkljaj. —er

Brezvestnost šoferjev

Prometne nezgode, do katerih pride največ zvečer in ponoči zaradi nezaznane žarometov pri srečanjih z motornimi vozili, so vedno pogostejše. Kaže, da je ta brezvestnost postala že precej množična, saj se nesreče vrstijo druga za drugo, še več pa je pripomb vestnih šoferjev na račun brezvestnih.

Kaže, da nekateri šoferji ne morejo ali nočejo vedeti, da z vožnjo s popolnoma prižganimi reflektorji slepijo vid nasproti vozečemu šoferju. Za eventualne nesreče pri takih srečanjih odgovarjajo šoferji, ki se zaradi zaslepljenosti zadenejo v koga, to pa zato, ker bi morali bržnjo svojega vozila v takih primerih zmanjšati. Šofer mora namreč v vsakem času in vseh pogojih popolnoma obvladati vozilo, zaradi česar mora pač vozilo oziroma njegovo brzino prilagoditi cestnim razmeram. Uspešna bo borba za zmanjšanje takih nesreč samo tedaj, ko bo discipliniranost vseh šoferjev na primerni stopnji. Vendar marsikdo upošteva to šele po resnem opozorilu, izrečenem s primerno kaznijo.

L.

UREDNIŠTVO GLASU GORENJSKE TELEFONSKE STEVILKE: 475-397

Kaj ima na sporedu

Radio Ljubljana

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6.00, 7.00, 13.00 in 22.00. uri. Oddaje »Zeleni ste — poslušajte«, poslušajte vsak dan ob 14.40. uri. Kmetijska nasveti in kmetijska univerza so na sporedu vsak dan ob 12.30. uri.

PONEDELJEK, 22. OKTOBRA
11.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — a) Bivol Jinga b) Janez Bitenc: Slovenska narodna pesem.

11.35 Pred mikrofonom so Stirje fantje, Veseli godci in Kmečka godba.

12.40 Slovenske narodne pesmi.

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — Josip Jurčič: Tihotapci (radijska priredba).

15.40 Utrinki iz literature — Janez Trdina: Tercijalke.

18.00 Družinski pogovori.

20.00 Mladinska oddaja.

20.20 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije.

TOREK, 23. OKTOBRA
8.00 30 minut opernih arij.
8.30 Radijski roman — William Woods: Manuela — XIII.
8.50 Zadovoljni Kranjci Vam igrajo.
10.30 Jezikovni pogovori (ponovitev).

11.15 Za dom in žene.
12.40 Emil Adamič: Tatarska suita.
13.30 Od arije do arije.
14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
17.10 Predstavljamo Vam orkester južnonemškega Radia.
18.00 Sportni tednik.
20.00 Domače aktualnosti.

SREDA, 24. OKTOBRA

11.00 Pisana vrsta slovenskih narodnih pesmi.
11.35 Radijska šola za višjo stopnjo — Josip Jurčič: Tihotapci (radijska priredba) — ponovitev.
13.30 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov.
14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo a) Bivol Jinga b) Janez Bitenc: Slovenska narodna pesem (ponovitev).
17.10 Sestanek ob petih.
18.00 Kulturni pregled.
18.30 Zunanje-politični feljton.
19.50 Henry Purcell: Dido in Aeneas, P. Sivice).
opera v 3 dejanjih Manuel de Falla: Kratko življenje, opera v 2 dejanjih.
22.15 Jazz-cocktail.

TRGOVSKO PODJETJE »OPREMA« — KRANJ

RAZPISUJE mesto računovodje

Pogoji: dovršena srednja šola ali ekonom. srednja šola ali 5 let prakse v knjigovodstvu.

Plača po tarifnem pravilniku podjetja.

Nastop s 1. januarjem 1957 ali po dogovoru.

V službo sprejememo tudi:

1 prodajalec in 1 prodajalko

Pogoji: izučen v trgovini z dvoletno trgovsko prakso. Nastop takoj — plača po tarifnem pravilniku podjetja. Pismene ponudbe poslati Upravi trgovskega podjetja:

»OPREMA« — KRANJ

37 TROPSKA SIMFONIA

Počasi se najine oči privadijo temi in najin beg postaja bolj načrten. Le redko se še zaletiva v drevesnega velikana. Komaj zaznavno, neresnično daleč in nič več vznemirjujoče, se za najinim hrbtom, tam nekje, kjer se komaj še svetlika rudnik Choco, oglasi zvok trobente. Pred nama se zablistijo na temni ploskvi križem posejani srebrni madeži — valovi Ria nama zavro pot. Toda ne za dolgo, kajti v močvirnem pesku leži koplca kanujev. Z mrzlično naglico stika Sam po belo cvetočem grmu in kot blažena godba mi prihajajo na uho šumi, ki jih — tako se mi zdi — nisem slišal že celo večnost: tiho ton pluskanje valčkov ob poganjanju rib iz vode, udarci perut ptic, ki so se prebudile iz spanja in še nebroj drugih, tako domačih in polnih lepih spominov.

Sam privleče iz grmovja dvoje vesel in meni se odvali kamen od srca. Izuk Morellos, židovski trgovec iz Choca, je držal besedo. Za petdeset vnaprej plačanih pesosov bi morala najti v grmovju vesla. Zda nam ni treba preplavati Ria, v katerem mgolji krogodilov, piran in električnih jegulj.

Bliskovito brzi čoln po gladini in v srebrnih kapljah se odteka voda od vesel. Lepo bi bilo, če bi mogla po udobni vodni poti potovati naprej, toda bilo bi prelahkomišljeno. Ne, če hočeva postati res svobodna, naju mora vzeti v svoje okrilje temni, vlažni pragozd s svojimi neštevilnimi tajnami. In dobro je, da sem vajen pešačenja po džungli še izza časa iskanja orhidej!

V vodi, ki nama sega do pasu, vstavi se čoln in previdno stopiva vanjo. Krokodile in druge bestije je treba pač tvegati. Čoln morava potopiti tako, da bodo oni tam prepričani, da sva odplula po neki navzdol. Pet, šest krepkih udarcev s sekirico na kratkem ročaju in tok reke odnaša s seboj potapljači se čoln. Medtem pa hitim na obrežje in spotoma sestavljam puško za šibre, kolikor mi je ob mesečnem svitu mogoče. Sam treči vesla daleč v grmovje in se pripravljaj, da bi opremil drugo dinamično patrono z netilno vrstico.

»Za psa«, hrope pri tem, »dvomim, da bi mrhi požrli to klobaso, heheh«

Ozrem se na kompas, pritrjen na zapetju in prevzamem vodstvo. Drživa se smeri proti jugu, čeprav sva večkrat prisiljena delati velike ovinke. Tam na jugu, daleč odtod, globoko in divjni teče Rio Negro, ki vodi v Brazilijo k vletoku Amazonas. Še južneje vali Yapura svoje valove, ravno tako v sosednjo državo in v resnično svobodo. Če pa ne bi našla nobene od obeh vodnih poti, leži še južneje druga svobodna dežela, republika Ekvador.

Ah, morda ne doseževa nobenega od vseh teh ciljev, kajti mnogo stotin milj pragozda leži vmes in veriga And s tisočimi nevarnostmi se dviga pred nama! Toda to naju ne moti! Celo smrt v divjini je boljša kot življenje v Chocu! Za ubeglega platinskega sužnja ni izbire, ne premissljevanja! Vse, tudi najslabše, je boljše kot Choco!

»Poslušaj«, mi Sam zavre stopinjo, »čuj!« Tiho in soparno je v džungli, medtem ko prisluškujeva. Potem pa se mi zdi, da se mi bo strdila kri po žilah, kajti neznan sicer, pa vendar razločno zaslišim glas, ki ga daje od sebe pes, ko izsledil divjačina! Mesarska psa sta prišla po najini sledi do obrežja Ria in dajeta znak.

»Upajva, da se nihče ne domisli prepepljati psa na to stran reke!« godrnja Sam.

»Imej netilno vrstico in vžigalice pripravljene, s puško na šibre v tej temi ne moreš dosti opraviti!« mu svetujem in hitim dalje.

Ure so pretikle, se mi zdi. Z nebrzdano energijo, oblita od potu in nešetokrat zadržana v svojem prodiranju hitiva v smeri proti jugu.

»Človek, ali ne bo že sonca?« se jezi Sam za menoj in se vije skozi dehteče mreže lian, ki se le nerade odpirajo pred nama in stezajo za nama in okrog naju svoje kot usnje odporne ude ali skozi orhideje, tako krasne, da bi zbiralec ob pogledu nanje ponorel od veselja!

Poglej, mesec je še tamle nad nama! Ali ni tak kot bi izšel iz onelo palme?«

Sam odgovarja s ketyco na moje besede. Brez oddiha hitiva dalje. Med uspavane živalske glasove divjine se razločno

pomeša nov glas. Jasen in poln strahotne groznje: Lajanje mesarskih psov na najini sledi...

V četrt ure naju morata dohiteti. V strahu skušam s pogledom prodreti skozi temo. Z rokami tipljem okrog sebe. Grozeče blizu se zdaj oglašajo pasji laježi. Končno sem le dosegel, za čemer sem tipal. Mogočno debla je, ki ga je zadnje neurje sicer izkoreninilo, pa vendarle ne popolnoma treščilo ob tla, ker so ga obdržale v polpoševni legi neštete liane, ki ga prepletajo. Človeku je še mogoče splaziti se po njem navzgor, nikakor pa ne psu. »Pojdli, Sam, brž za menoj tja gor in oprilejmi se za liane!« Pokanje in lomstenje za nama! Debla škripajo in niha pod nama, ko plezava po njem vedno višje. Ko sva priplezala že dokaj visoko, se vsedeva in Sam priže vžigalico. Višnjevji plamen žvepla razsvetli tla pod nama. Vedno bolj se bliža lomstenje in šuštenje grmičja, potem pa se prikažeta v slabotnem svetlobnem krogu obe ogromni živali. Takoj se vzpeneta kvišku in v strahu ju gledam, kako divje in neusmiljeno zro njune oči na naju, kako hlepeče drhtita njuni telesi v neodoljivi sli po krvi. V tem ugasne vžigalica. Dvoje senc obdeluje s šapami drevesno skorjo in štiri v zelenkastem ognju se lesketajoče točke so uperjene v naju. Nato pa se oglašajo širokih prsi zveri rohneče lajanje, ki oznanja, da sta psa ustavila zverjad. Vojaki, ki hite še daleč zadaj skozi pragozd, so se pri tem laježu gotovo vzradovali!

»Pošteno se primi in dobro se drži, kajti kdo ve, kakšne nam utegne zagosti takale dinamična patrona, ki je tako podobna zavojčku sladkorja«, mi zašepeta Sam in nehoče se oprime bližnjih lian. Splet se utrne višnjevji plamenček in obseva demoksi maski pobesnelih živali. Sam je prižgal netilno vrstico. »Dobro se drži in ko naštejemo do tri, vrzi v onile grm, na katerem še visi najboljši zadnji del mojih hlač, svoj klobuk«, sopta Sam. Kot v omotici strmim v gibajočo se iskrico v njegovi roki. Vražje divjata medtem psa pod nama. Če bi mogla do naju, bi naju v hipu raztrgala na kose.

»Ena, dve — tri!« šteje Sam monotono in vendar s silno razburjenim glasom. Pri »tri« vržem klobuk v grm, kjer so Samove hlače jemale konec. S strahotnim tleskanjem čeljusti sta psa zdivila za klobukom.